

UCHWAŁA NR XVII/138/2025
RADY GMINY SZCZECINEK
z dnia 15 maja 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi o możliwości naruszenia przez Radne Gminy Szczecinek przepisów powszechnie obowiązującego prawa

Na podstawie art. 229 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U.2024 r. poz. 572) Rada Gminy Szczecinek uchwala, co następuje:

§ 1. Skargę z dnia 14 kwietnia 2025 r. przekazaną przez Wojewodę Zachodniopomorskiego za pośrednictwem platformy EPUAP dnia 16 kwietnia 2025 r. na naruszenie przez radne Gminy Szczecinek przepisów powszechnie obowiązującego prawa w wyniku rozpatrzenia uznaje się za bezzasadną i podlegającą oddaleniu, co wykazano w uzasadnieniu faktycznym i prawnym.

§ 2. Celem wykonania niniejszej uchwały upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Szczecinek do zawiadomienia podmiotu wnoszącego skargę o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Usik

UZASADNIENIE

Dnia 16.04.2025 r. do Urzędu Gminy Szczecinek za pośrednictwem platformy EPUAP Wojewoda Zachodniopomorski pismem Nr P-1.4102.5.2025.KD przekazał Radzie Gminy do rozpatrzenia zawiadomienie z dnia 14 kwietnia 2025 r. o możliwości naruszenia przez Radne Gminy Szczecinek przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Z przesłanej korespondencji wynika, że Radne Gminy Szczecinek „Pani Joanna Łojewska pełni funkcję Prezesa Stowarzyszenia „Razem dla Szkoły” w Parsęcku, zaś Pani Alicja Kurek – funkcję Sekretarza tego Stowarzyszenia. Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” w Parsęcku, na co wskazuje treść pisma, otrzymuje od Gminy Szczecinek dotacje, jak również wykorzystuje mienie gminne (boisko gminne, salę wiejską) w prowadzonej działalności, związanej z organizowaniem przez Stowarzyszenie festynów oraz sprzedażą przedmiotów podczas tych imprez.”, co stanowi naruszenie przepisów ujętych w art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który brzmi: *Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.*

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniach w dniu 29 kwietnia 2025 r. oraz 7 maja 2025 r. po zapoznaniu się ze sprawą ustaliła, że:

Na podstawie umowy nr 41/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” otrzymało w ramach tzw. „małych grantów” dotację w wysokości 5.000,00 zł na realizację zadania pt. „Międzypokoleniowe LOVE” . Zadanie polegało na organizacji cyklu spotkań warsztatowych na Sali wiejskiej w Parsęcku, których celem była integracja społeczna. Termin realizacji zadania przypadł na okres: 04.03-10.06.2024 r.

- W dniu 16 maja 2024 r. w godz. od 16:00 do 22:00 stowarzyszenie organizowało warsztaty malowania porcelany dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców gminy Szczecinek. W tym celu Gmina użyczyła stowarzyszeniu (na wniosek podpisany przez Joannę Łojewską) świetlicę wiejską w Parsęcku. Udział w warsztatach był nieodpłatny, a podczas warsztatów nie odbywała się sprzedaż żadnych towarów i/lub usług;

- W dniach 14,15 i 16 września 2024 r. w godz. od 16:00 do 19 :00 stowarzyszenie organizowało warsztaty kosmetyczne dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców gminy Szczecinek. W tym celu Gmina użyczyła stowarzyszeniu (na wniosek podpisany przez Alinę Krzyżanowską) świetlicę wiejską w Parsęcku. Udział w warsztatach był nieodpłatny, a podczas warsztatów nie odbywała się sprzedaż żadnych towarów i/lub usług;

- W dniu 19 stycznia 2025 r. w godz. od 10:00 do 22:00 radne Rady Gminy Szczecinek organizowały „wspólne kolędowanie” dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców gminy Szczecinek. W tym celu Gmina Szczecinek użyczyła (na wniosek podpisany przez Alicję Kurek – Skarbnika Stowarzyszenia) świetlicę wiejską w Parsęcku. Udział w warsztatach był nieodpłatny, a podczas warsztatów nie odbywała się sprzedaż żadnych towarów i/lub usług;

- W Parsęcku na terenie przylegającym do terenu Szkoły Podstawowej znajduje się ogólnodostępne boisko sportowe. Boisko nie zostało oddane w trwały zarząd szkole, znajduje się w zasobach gminy i bywa wykorzystywane w ramach zajęć w-f jak i przez mieszkańców. Na tym ogólnie dostępnym boisku w dniu 16 czerwca 2024 r. Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” w Parsęcku zorganizowało „PIKNIK RODZINNY”. Wstęp na piknik był wolny. W ramach pikniku zorganizowane były atrakcje nieodpłatne dla jego uczestników jak np. „Piana Party” czy animacje dla dzieci. Ponadto członkowie stowarzyszenia zorganizowali w ramach pikniku punkty, w których m.in. odpłatnie zaplatali warkoczyki, malowali tatuaże, sprzedawali własne wypieki. Uzyskane przychody zostały w całości wpłacone na rachunek bankowy stowarzyszenia.

Zgodnie z art. 24f ustawy o samorządzie gminnym radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. Według art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Zestawiając opisany na wstępie stan faktyczny z treścią art. 24f u.s.g. w zw. z art. 3 prawa przedsiębiorców wskazać należy, iż nie zachodzą przesłanki skutkujące wygaszeniem mandatów radnych Joanna Łojewska i Alicja Kurek. Przede wszystkim zauważyć należy, iż umowa nr 41/2024 z dnia 28 lutego 2024 r. w ramach której przyznano stowarzyszeniu dotację została zawarta przed wyborami samorządowymi. Sama dotacja została zaś przyznana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.) Dotacje w ramach przepisów tej ustawy przyznawane są dla organizacji pozarządowych, którymi są osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia **po pierwsze** niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi a **po drugie** nie działające w celu osiągnięcia zysku. **Dlatego już na etapie przyznawania przedmiotowej dotacji badano, czy Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” w Parsęcku (KRS: 0000900690) nie działa w celu osiągnięcia zysku.** I tak statut stowarzyszenia nie przewiduje możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Według §4 statutu stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków, a w zakresie niezbędnym również na pracy członków i innych osób, wykonywanej na zasadzie umowy o pracę czy umów prawa cywilnego. Natomiast §7 ust. 7 statutu przewiduje, że środki materialne przeznaczone są na finansowanie realizacji celów statutowych. Statut nie przewiduje możliwości podziału środków między członków stowarzyszenia, ani wypłaty dywidendy. Z przeprowadzonej wówczas analizy statutu wynikało, że Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” nie jest organizacją nastawioną na osiąganie zysku, lecz podmiotem typu non-profit, którego ewentualne dochody mogą być przeznaczane wyłącznie na realizację celów statutowych.

Nie sposób nie zauważyć, iż Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” w Parsęcku (KRS: 0000900690) zarejestrowane jest w Rejestrze Stowarzyszeń KRS. Tymczasem stowarzyszenie prowadzące działalność gospodarczą powinno rejestrować się w rejestrze przedsiębiorców w KRS. Wniosek o wpis do tego rejestru składa się na formularzu KRS-W9 nie później niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu co wynika z art. 19 i 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Brak wpisu do rejestru przedsiębiorców potwierdza, iż Stowarzyszenie „Razem dla Szkoły” w Parsęcku **nie prowadzi działalności gospodarczej**. Jak już wcześniej wskazano w polskim prawie pojęcie „działalności gospodarczej” jest zdefiniowane w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców i zgodnie z zawartą tam definicją jest to „*zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły*”. Wszystkie ww. elementy muszą wystąpić łącznie, aby dana aktywność została uznana za gospodarczą. Kluczowa jest cecha „zarobkowa”, rozumiana jako nastawienie podmiotu na uzyskanie nadwyżki, którą będzie mógł swobodnie dysponować. W przypadku Stowarzyszenia „Razem dla Szkoły” ta przesłanka po prostu nie występuje. Jedyną publiczną dotacją (5.000 zł z „małych grantów”) była refundacją kosztów warsztatów integracyjnych, a nie źródłem zysku. Dochód ze sprzedaży ciast, warkoczyków czy tatuaży podczas pikniku rodzinnego trafił w całości na rachunek stowarzyszenia, po czym został przeznaczony na cele statutowe Stowarzyszenia. Cały obrót finansowy służył więc realizacji celów statutowych, a nie prywatnemu wzbogaceniu kogokolwiek.

Tego rodzaju jednorazowe lub krótkotrwałe wydarzenia – warsztaty w maju i wrześniu 2024 r. oraz czerwcowy piknik – nie tworzą też wymogu „ciągłości”. Organizacja nie prowadzi cyklicznej sprzedaży ani regularnego świadczenia usług; działa raczej akcyjnie, gdy pozyska grant albo wolontariuszy. W praktyce mieści się to w kategorii odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ustawa o działalności pożytku publicznego (art. 9) wyraźnie odróżnia ją od działalności gospodarczej: przychód wolno pobierać, dopóki nie przekracza kosztów i dopóki cały trafia z powrotem na cele statutowe. Dopiero gdyby stawki były wyższe od kosztów lub gdyby wypłacano znaczne wynagrodzenia, NGO musiałoby zarejestrować działalność gospodarczą w KRS. Skoro stowarzyszenie nie prowadzi działalności gospodarczej, upada pierwszy warunek z art. 24f ustawy o samorządzie gminnym, który zakazuje radnemu „*prowadzenia albo zarządzania działalnością gospodarczą z wykorzystaniem mienia komunalnego*”. Rzeczywiście, radne – jako działaczki stowarzyszenia – korzystały z świetlicy i boiska należących do gminy, ale samo użyczenie mienia publicznego nie jest zabronione. Przepis staje się sankcją wyłącznie wtedy, gdy łączy się z realnym biznesem prowadzonym dla zysku. Tutaj nie ma ani zysku, ani biznesu; są natomiast zwykłe działania lokalnego NGO wspierające szkołę.

W powyższym stanie rzeczy nie zachodzą przesłanki do wygaszenia mandatów Joanny Łojewskiej i Alicji Kurek. Ich aktywność w stowarzyszeniu nie spełnia ustawowej definicji działalności gospodarczej, a bez tego brak jest podstaw, by stosować art. 24f.

Po przeanalizowaniu materiałów dotyczących ww. sprawy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu dnia 07 maja 2025 r. na ogólną ilość 5 członków Komisji, w obecności 4 - jednogłośnie 4 głosami "za" uznała skargę za bezzasadną, podlegającą oddaleniu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Usik